

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.84

(Prot. Nr.47, 2.§)

2006.gada 9.augustā

Par lietas neierosināšanu

Par SIA "H Amulets" 28.06.2006. iesniegumu

Konkurences padome 10.07.2006. saņēma SIA „H Amulets” 28.06.2006. iesniegumu, kurā lūgts izskatīt Edgara Skultes negodīgo darbību, pamatojoties uz Konkurences likuma 18.pantu. Iesniegumā norādīts, ka šā gada 4.jūnijā A.Harčenoks Brīvdabas muzeja lietišķās mākslas izstrādājumu tirgū konstatējis, ka tiek tirgotā SIA „H Amulets” kulona precīza kopija, un uzzinājis, ka šāds kulons jau ilgāku laiku tirgots arī citās vietās. Iesniedzējs nosūtījis vēstuli E.Skultem, kurā pieprasījis pārtraukt minētā kulona realizāciju.

Edgars Skulte (**), reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā kā fiziska persona - saimnieciskās darbības veicējs (reģ. Nr.CG0003592). E.Skultes uzrādītais darbības veids – juvelierizstrādājumu izgatavošana un realizācija.

Konkurences padome, ņemot vērā iesniegumā norādīto,

konstatēja:

(1) Ņemot vērā, ka SIA „H Amulets” 28.06.2006. iesniegums nesatur Konkurences likuma 23.panta otrajā daļā norādīto informāciju, Konkurences padome uzaicināja iesniedzēju sniegt papildus informāciju sakarā ar iesniegumā norādītajiem apstākļiem, kā arī pieprasīja informāciju no Valsts ieņēmumu dienesta un Edgara Skultes.

Konkurences padome 24.07.2006. no Valsts ieņēmumu dienesta saņēma informāciju par to, ka E.Skulte ir reģistrēts kā fiziska persona kā saimnieciskās darbības veicējs, saņemot individuālā darba reģistrācijas apliecību. E.Skultes uzrādītais darbības veids – juvelierizstrādājumu izgatavošana un realizācija.

Konkurences padome 24.07.2006. saņēma sekojošu papildus informāciju no SIA „H Amulets”. SIA „H Amulets” (turpmāk tekstā – „Iesniedzējs”) dibināta 18.01.1993., kopš saimnieciskās darbības uzsākšanas nodarbojas ar juvelierizstrādājumu ražošanu,

mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību Latvijas Republikā. Iesniedzējs bija pirmais un vienīgais kulona „Tēvreize” izgatavotājs, ko apliecina SIA „Mēness”, kas vismaz jau 10 gadus to iepērk no SIA „H Amulets”. Iesniedzējs precizējis, ka E.Skultes negodīgo darbību lūdz izskatīt, pamatojoties uz Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 2. un 3.punktu. SIA „H Amulets” kulonu „Tēvreize” izgatavo štancēšanas tehnikā, līdz ar to tam ir laba kvalitāte, bet E.Skultes izgatavotajam kulonam – neskaidrs raksts. Turklāt E.Skultes kulona pārdošanas cena ir Ls 6, bet SIA „H Amulets” - Ls 8. Tas Iesniedzēja biznesam rada zaudējumus, jo pircējs, neredzot vienlaicīgi abus kulonus, nevar konstatēt, ka nopircis nekvalitatīvu preci. Kulona „Tēvreize” autors ir SIA „H Amulets” direktors A.Harčenoks. Latvijas Republikas Patentu valde minēto kulonu nav reģistrējusi kā dizainparaugu, pamatojot, ka tā teksts nav izgudrojums. Iesniedzējs kulonu „Tēvreize” ražo un izplata pa visu Latviju kopš 1996.gada. Iesniedzējam nav informācijas par citiem tirgus dalībniekiem, kas izgatavo šādu kulonu. Pēc Iesniedzēja ieskata kulonu „Tēvreize” pircēji izvēlas tādēļ, ka atzīst SIA „H Amulets” kā autoru un pazīst to kā kvalitatīvu ražotāju ilgus gadus.

Konkurences padome 24.07.2006. saņēma sekojošu papildus informāciju no E.Skultes. E.Skulte nodarbojas ar rotu izgatavošanu un nelielā apjomā ar mazumtirdzniecību atsevišķos gadatirgos Latvijā, kā arī viņa darbus ir iespējams iegādāties atpūtas centrā „Lido”, suvenīru kioskā. E.Skulte izgatavo arī kulonus, atsevišķām vienībām iegādājoties sagataves un veicot to tālāku apstrādi, tai skaitā kulonam ar lūgšanu. E.Skulte reģistrēts kā individuālā darba veicējs kopš 1998.gada. E.Skulte no lēmumu sagatavju izgatavotāja G.Dmitrijeva ir saņēmis aptuveni 30 kulona ar lūgšanu sagataves, kurš šo izstrādājumu 2004.gadā saņēmis no cita klienta. 2006.gadā, veicot uzziņu Latvijas Republikas Patentu valdes datu bāzē, E.Skulte noskaidrojis, ka minētais izstrādājums nav ticis patentēts kā dizainparaugs, tādēļ nolēmis pasūtīt nelielu apjomu sagatavju. Kopš 2006.gada aprīļa E.Skulte nodevis realizācijā kulonus ar lūgšanu Etnogrāfiskajā Brīvdabas muzejā 3. un 4.jūnijā, kā arī atpūtas kompleksa „Lido” suvenīru kioskā. Līdz 21.07.2006. pārdotas 11 šī izstrādājuma vienības (kulona cena Ls 6), no kā gūti ienākumi – Ls 66. Līdz ar to pastāv iespēja, ka nelielā realizācijas apjoma dēļ tuvākajā laikā E.Skulte varētu pieņemt lēmumu pārtraukt šī kulona mazumtirdzniecību. E.Skulte nav reģistrējis autortiesības uz šo dizainparaugu, tā autoru nav izdevies noskaidrot. Kulona sagataves jebkuram interesentam iespējams iegādāties pie G.Dmitrijeva. E.Skultes saimnieciskās darbības 2005.gada neto apgrozījums nav būtisks - Ls 971.00, pirms kāda izstrādājuma mazumtirdzniecības uzsākšanas tirgus izpēti E.Skulte neveic un neanalizē konkrētā produkta iespējamo mērķauditoriju, bet uzskata, ka šādus kulonus vairāk varētu iegādāties sievietes. Kulona izvēles kritērijs, iespējams, ir zemāka cena, kopumā klienti izvēlas E.Skultes izstrādājumus, jo tie izgatavoti Latvijā, kā arī tiem ir apmierinoša kvalitāte. Kulonus ar lūgšanu vēl ir iespējams iegādāties sekojošās vietās – SIA „Streiča”, veikals „Kapriže”, SIA „Dampis”, SIA „Dafija”, i/u „Koranda”, salons „Grieži”, kur tos nepiegādā ne Iesniedzējs, ne E.Skulte.

(2) Saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta pirmo daļu Konkurences likuma iespējamā pārkāpuma izpētes lietu ierosina, ja likuma pārkāpuma novēršanā pamatoti ieinteresētā persona iesniedz rakstveida iesniegumu, kas satur šī panta otrajā daļā norādīto informāciju. Konkurences likuma 23.panta otrajā daļā ir noteikts, kādai dokumentāri pamatotai informācijai ir jābūt norādītai iesniegumā, tas ir, informācijai par iespējamā pārkāpumā iesaistītajām personām; informācijai par Konkurences likuma normām, kuras, iespējams, ir pārkāptas; informācijai par pierādījumiem, kuri liecina par iespējamo pārkāpumu un uz kuriem pamatots iesniegums; faktiem, kas liecina par personas pamatotu ieinteresētību likuma pārkāpuma novēršanā; informācijai par pasākumiem, kas veikti pārkāpuma izbeigšanai pirms tam, kad Konkurences padome saņēmusi iesniegumu. Konkurences likuma

23.panta otrajā daļā noteiktās informācijas sniegšana ir tiesisks pamats, lai Konkurences padome ierosinātu Konkurences likuma iespējamā pārkāpuma izpēti un uzsāktu administratīvo lietvedību uz iesnieguma pamata. Konkurences likuma 23.panta ceturtās daļas 1.punktā noteikts, ka Konkurences padome var neierosināt lietu, ja iesniegumā nav ietverta šā panta otrajā daļā paredzētā informācija.

Konkurences padome 14.07.2006. nosūtīja SIA „H Amulets” vēstuli Nr.1655, kurā, ievērojot Konkurences likuma 23.panta otro un trešo daļu, norādīja uz iesniegumā esošajiem trūkumiem. Vēstulē izskaidrots, ka SIA „H Amulets” iesniegumā nav norādījusi, kādas konkrēti Konkurences likuma normas pēc SIA „H Amulets” ieskata, iespējams, ir pārkāptas ar iesniegumā norādītajām E.Skultes darbībām, un pierādījumus, kuri liecina par Konkurences likuma iespējamo pārkāpumu un uz kuriem pamatots iesniegums. Konkurences padome uzaicināja SIA „H Amulets” sniegt papildus informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai par Konkurences likuma iespējamā pārkāpuma izpēti un ierosināšanu.

SIA „H Amulets” 21.07.2006. atbildes vēstulē norādījusi, ka lūdz izskatīt E.Skultes darbību atbilstoši Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 2. un 3.punktam.

Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punktā noteikts, ka negodīga konkurence var izpausties kā *nepatiesas, nepilnīgas vai izkropļotas informācijas izplatīšana par citu tirgus dalībnieku vai tā darbiniekiem, kā arī par šā tirgus dalībnieka ražoto vai realizēto preču saimniecisko nozīmi, kvalitāti, izgatavošanas veidu, īpašībām, daudzumu, noderīgumu, cenām, to veidošanas un citiem noteikumiem, kas var šim tirgus dalībniekam nodarīt zaudējumus.*

Iesniedzējs ne 28.06.2006. iesniegumā, ne 21.07.2006. vēstulē nav sniedzis informāciju par pierādījumiem, kas liecinātu par to, ka E.Skulte ir izplatījis jebkādu informāciju, tai skaitā nepatiesu, nepilnīgu vai izkropļotu informāciju, par SIA „H Amulets” vai tā darbiniekiem, tās ražoto vai realizēto preču saimniecisko nozīmi, kvalitāti, izgatavošanas veidu, īpašībām, daudzumu, noderīgumu, cenām, to veidošanas un citiem noteikumiem. Iesniedzēja norādītās E.Skultes darbības, izgatavojot un realizējot kulonu, kas pēc iesniedzēja ieskata līdzīgs iesniedzēja izgatavotajam un realizētajam kulonam, nav vērtējamas kā informācijas izplatīšana par iesniedzēju un nesatur Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punktā noteiktās tiesiskā sastāva pazīmes.

Tādējādi Konkurences padome uzskata, ka nav tiesiska pamata ierosināt izpēti un lietu par iesniegumā norādīto E.Skultes darbību atbilstību Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punkta noteikumiem.

(3) Atbilstoši Konkurences likuma 23.panta ceturtās daļas 2.punktam Konkurences padome var neierosināt lietu, ja pārkāpums ir mazsvarīgs.

Konkurences likuma 2.pantā noteiktais likuma mērķis ir aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs sabiedrības interesēs. Sabiedriskā interese attiecas uz konkurences aizsardzību, saglabāšanu un attīstību jebkurā konkrētā tirgū kopumā. No sabiedrisko interešu viedokļa mazsvarīgi ir nodarījumi, kas aizskar tikai kādas personas privātās tiesiskās intereses, neskarot sabiedriskās intereses. Tāpēc, izvērtējot Konkurences likuma 18.panta iespējamo pārkāpumu, Konkurences padome ņem vērā, cik lielā mērā viena tirgus dalībnieka tiesiskajām interesēm nodarītais kaitējums varētu būt ietekmējis tā konkurētspēju, konkurenci tirgū un attiecīgi skāris sabiedriskās intereses.

Saskaņā ar Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 2.punktu *negodīga konkurences var izpausties kā cita tirgus dalībnieka ražotās vai realizētās preces nosaukuma, ārējā izskata, marķējuma vai iepakojuma atdarināšana, preču zīmes izmantošana, ja tas var*

maldināt attiecībā uz preces izcelsmi un ja šo darbību rezultātā ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Atbilstoši E.Skultes sniegtajai informācijai viņš ir ieguvis aptuveni 30 kulona ar lūgšanu sagataves, līdz 21.07.2006. realizējis 11 vienības un guvis no tām ieņēmumus Ls 66 apmērā. Nelielā realizācijas apjoma dēļ E.Skulte apsver iespēju tuvākajā laikā pārtraukt šī izstrādājuma tirdzniecību. Tādējādi Konkurences padome uzskata, ka E.Skultes darbības, izgatavojot un realizējot kulonu ar lūgšanu, nelielā apgrozījuma dēļ nevarēja būtiski ietekmēt konkurentu, t.sk. Iesniedzēja, juvelierizstrādājumu apgrozījumu. Arī Iesniedzējs nav norādījis un pamatojis, kādi konkrēti zaudējumi tam radušies E.Skultes darbību rezultātā. Turklāt saskaņā ar E.Skultes sniegto informāciju šāda veida kulonus ar lūgšanu izgatavo un realizē arī citi tirgus dalībnieki.

Papildus Konkurences padome norāda, ka juvelierizstrādājumi, tai skaitā kuloni, pieder pie precēm, kuras patērētāji izvēlas katrs pēc savas gaumes no ievērojami liela un daudzveidīga piedāvājumu klāsta. Kuloni nav pirmās nepieciešamības prece (piemēram, pārtikas prece, higiēnas prece), kuras patērētāji iegādājas regulāri un noteiktā daudzumā. Kulonus iegādājas samērā reti - kā rotaslietas, suvenīrus, dāvanu utt., vairākumā gadījumu pirkums ir impulsīvs. Turklāt nav iedomājams, ka vairumam patērētāju galvenais mērķis, pērkot kulonu „Tēvreize”, t.sk. ņemot vērā tā reliģisko nozīmi, ir iegādāties tieši šādu kulonu un ka lielākā daļa pircēju ir mērķtiecīgi meklējuši iespēju kādā tirdzniecības vietā iegādāties tieši šādu SIA „H Amulets” izgatavotu kulonu ar lūgšanu „Tēvreize”. Tādējādi pēc Konkurences padomes ieskata iesniedzēja kulonam līdzīgu kulonu izgatavošana un realizēšana nevarēja būtiski ietekmēt SIA „H Amulets” un citu konkurentu apgrozījumu.

Konkurences padome noraida iesniedzēja argumentu, ka tā biznesam radīti zaudējumi, jo E.Skultes izgatavotais kulons ir lētāks un mazāk kvalitatīvs. Kā iepriekš noskaidrots, kuloni nav pirmās nepieciešamības prece, tas nevar tikt izlietots (kas radītu nepieciešamību iegādāties to vēlreiz), un vairākums patērētāju viena konkrēta veida rotaslietu, t.sk. kulonu, visticamāk, neiegādāsies atkārtoti (izņemot atsevišķus gadījumus, piemēram, rotaslietu nozaudējot vai vēloties līdzīgu uzdāvināt citai personai). Līdz ar to nav pamata iesniedzēja vēstulē E.Skultem (28.06.2006. iesnieguma pielikumā Nr.1) norādītajam, ka „*pircēji jau 10 gadus ir pieraduši iegādāties kvalitatīvu kulonu „Tēvreize”, apzinoties tā autoru, bet tagad tiek maldināti*”. Tāpat nav iemesla uzskatīt, ka patērētāji, kuri iepriekš iegādājušies kulonu „Tēvreize” pie iesniedzēja, nākamreiz iegādājoties E.Skultes izgatavoto kulonu cituviet, būtu vīlušies par tā kvalitāti. Bez tam nav pamata uzskatīt, ka, arī ņemot vērā tā reliģisko nozīmi, galvenais izšķirošais kritērijs kulona „Tēvreize” iegādei patērētājiem būtu tā izgatavotājs.

Iesniedzēja izgatavotais un realizētais kulons ir par Ls 2 dārgāks nekā E.Skultes izstrādājums. Konkurences padome norāda, ka tirgus dalībnieka neatkarība un patstāvība piedāvātās preces cenas noteikšanā ir viens no brīvas konkurences pastāvēšanas un attīstības priekšnoteikumiem. Turklāt saskaņā ar iesniedzēja norādīto E.Skultes izgatavotais kulons ir mazāk kvalitatīvs, tas atklājas uzreiz, vēl pirms pirkuma izvēles. Līdz ar to, ja tirgū vienlaikus ir pieejami līdzīgi produkti ar dažādu kvalitāti, tad ir tikai normāli, ka produkti ar zemāku kvalitāti tiek pārdoti lētāk nekā produkti ar augstāku kvalitāti.

Ņemot vērā iepriekšminēto, kā arī samērojot nodarījuma raksturu ar E.Skultes realizēto kulonu ar lūgšanu nelielo skaitu (11 vienības), Konkurences padome uzskata, ka E.Skultes iespējamais nodarījums, izgatavojot un realizējot kulonus ar lūgšanu, uzskatāms par mazsvarīgu. Saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta ceturtās daļas 2.punktā noteikto, Konkurences padome var neierosināt lietu, ja izdarītais pārkāpums ir mazsvarīgs.

(4) Izvērtējot iesniegumam pievienotos kulonus (SIA „H Amulets” un E.Skultes izgatavotos), Konkurences padome secina, ka nevienam no tiem nav nekādas identitātes

patēri, tas ir, atšķirtspēja, kas liecinātu par preces izcelsmi. Līdz ar to E.Skultes izgatavotais kulons ar lūgšanu nevar maldināt patērētājus attiecībā uz preces izcelsmi, jo tajā nav nekādas norādes, ka tā izgatavotājs varētu būt SIA „H Amulets”. Lūgšanas teksts, arī ja to Iesniedzējs izmantojis saviem kuloniem jau 10 gadus, nav īpaša pazīme, kas liecinātu par kulona izgatavotāju. Minēto apliecina arī Iesniedzēja un E.Skultes norādītais par atteikumu reģistrēt Latvijas Republikas Patentu valdē to kā dizainparaugu, jo tā teksts – lūgšana ir vairākus gadsimtus sena un nav nekāds jaunrades rezultāts. Tādējādi Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 2.punktā pieprasītās sekas pārkāpuma konstatēšanai – maldināšana attiecībā uz preces izcelsmi – E.Skultes darbību, izgatavojot un realizējot kulonu ar lūgšanu, rezultātā nav iespējamas.

Ņemot vērā iepriekšminēto Konkurences padome uzskata, ka E.Skultes iesniegumā norādītajās darbībās, izgatavojot un realizējot kulonu ar lūgšanu, nevar tikt konstatēts Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 2.punktā noteiktā negodīgas konkurences aizlieguma pārkāpums.

Konkurences padome norāda, ja pirms lēmuma pieņemšanas par lietas ierosināšanu vai neierosināšanu tiek konstatētas pazīmes, kas izslēdz Konkurences likuma iespējamo pārkāpumu, ir pieņemams lēmums par lietas neierosināšanu, balstoties uz analogiska tiesiskā pamata kā izbeidzot lietas izpēti.

Līdz ar to, ņemot vērā šī lēmuma 2.,3. un 4.punktā minētos apstākļus, Konkurences padome atzīst par pamatotu pieņemt lēmumu par lietas neierosināšanu.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 18.panta trešās daļas 2. un 3.punktu, 23.panta pirmo, otro, trešo daļu un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

neierosināt lietu uz SIA “H Amulets” 28.06.2006. iesnieguma pamata.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja v.i.

S.Ābrama

(**) – ierobežotas pieejamības informācija